

งานประชุมวิชาการ และนวัตกรรม กฟภ. ปี 2564

Data Driven Business in Digital Utility Era ขับเคลื่อนธุรกิจด้วยฐานข้อมูลในยุค Digital Utility

การดำเนินการด้านความต้องการไฟฟ้าด้วยมาตรฐาน OpenADR ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

นายปฐมพงศ์ วงศาโรจน์¹, นายปริญญา สอนสอาด², นายจักรเพชร มัทราช³

¹กองแผนงานระบบไฟฟ้าอัจฉริยะ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค patompong.won@pea.co.th

²กองแผนงานระบบไฟฟ้าอัจฉริยะ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค parinya.son@pea.co.th

³กองแผนงานระบบไฟฟ้าอัจฉริยะ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค chakphed.mad@pea.co.th

บทคัดย่อ

การดำเนินการด้านความต้องการไฟฟ้าของประเทศไทย เป็นการดำเนินการตามแผนการขับเคลื่อนด้านสมาร์ทกริด ของประเทศไทย ในระยะสั้น (พ.ศ. 2560-2564) โดยการไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง เห็นชอบร่วมกันในการใช้มาตรฐาน OpenADR 2.0b เป็นมาตรฐานในการดำเนินการด้านความต้องการไฟฟ้าของ ประเทศไทย ซึ่งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) จะ เป็นผู้รับผิดชอบ ในการเรียกมาตรการความต้องการไฟฟ้าด้วย ระบบ Demand Response Management System (DRMS) การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) รับผิดชอบในการบริหารจัดการผู้เข้าร่วมมาตรการด้วย ระบบ Load Aggregator Management System (LAMS) ใน การดำเนินการดังกล่าว กฟภ. ได้ดำเนินการศึกษา ติดตั้ง ทดสอบและทดลองดำเนินการในฐานะผู้รวบรวมโหลด (Load Aggregator: LA) ด้วยมาตรฐาน OpenADR 2.0b ในรูปแบบ กึ่งอัตโนมัติ (Semi-Automated Demand Response) และ อัตโนมัติ (Automated Demand Response) กับลูกค้า ประเภทสำนักงานและบ้านอยู่อาศัย และลูกค้าประเภทธุรกิจ อุตสาหกรรมและมหาวิทยาลัย ซึ่งจากการทดลองใช้งาน ระบบ LAMS กับลูกค้าของ กฟภ. พบว่าการทำงานของ ระบบ LAMS จะช่วยให้ กฟภ. คัดเลือกลูกค้าที่มีศักยภาพใน การร่วมมาตรการความต้องการไฟฟ้าจากข้อมลสถิติการใช้ ไฟฟ้า ตลอดจนการสั่งการ วัดผล และคำนวณผลตอบแทน การ่วมมาตรการด้านความต้องการไฟฟ้าได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ซึ่งจะสามารถลดขั้นตอนการดำเนินการด้วย บุคลากรได้ในอนาคต สามารถนำไปใช้งานในการดำเนินการ ตามมาตรการด้านความต้องการไฟฟ้าของประเทศได้

คำสำคัญ: Demand Response, Automated Demand Response, Load Aggregator

1. บทน้ำ

การบริหารจัดการการตอบสนองด้านความต้องการไฟฟ้า ที่ผ่านมาเป็นรูปแบบแผนของ Temporary Demand Response ซึ่งเป็นโครงการตามสถานการณ์ฉุกเฉิน เช่น เหตุการณ์หยุดจ่ายก๊าซธรรมชาติ หรือการทดลองใช้มาตรการ Demand Response (DR) เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีบางประเภท ซึ่งเมื่อสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการ DR ได้เล็งเห็นถึงข้อดีของการ ดำเนินการ DR ที่เป็นเทคโนโลยีที่มีต้นทุนต่ำ สามารถ ดำเนินการได้รวดเร็วเหมาะสมกับการใช้งานในช่วงเปลี่ยนผ่าน ไปสู่ช่วงที่สัดส่วนการใช้งานพลังงานหมุนเวียนและแนวโน้ม ของการตอบสนองด้านโหลดของโลกสูงขึ้นในทุกปี จึงได้ ดำเนินการเตรียมความพร้อมให้อยู่ในรูปแบบแผนของ Permanent Demand Response ที่จะมีการกำหนด เป้าหมาย DR ลงในแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศ (Thailand Power Development Plan) หรือ PDP ฉบับใหม่ และทดแทนการเดินเครื่องโรงไฟฟ้า การก่อสร้างโรงไฟฟ้าตาม แผน PDP รวมทั้งไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อรองรับการดำเนินการ DR เพื่อผลักดันการดำเนินงาน DR ส่เชิงพาณิชย์

บทความฉบับนี้จึงมุ่งแสดงถึงการเตรียมความพร้อมของ กฟภ. ในการเป็น LA ตลอดจนผลการศึกษา แนวทางการทดสอบ และผลการทดสอบการดำเนินการนำร่องระบบการบริหาร จัดการตอบสนองด้านความต้องการไฟฟ้าเพื่อแสดงถึง ศักยภาพของระบบและเครือข่ายที่ กฟภ. พัฒนาขึ้นเพื่อรองรับ การดำเนินการ DR ที่เกิดขึ้น

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายของ Demand Response

Demand Response (DR) หรือการตอบสนองด้านโหลด คือ การเปลี่ยนแปลงการใช้ไฟฟ้าโดยภาคอุปสงค์ (Demand Resource) ไปจากรูปแบบการใช้ไฟฟ้าปกติเพื่อตอบสนอง ค่าไฟฟ้าที่เปลี่ยนแปลงไปตามต้นทุนในการผลิตไฟฟ้า (Marginal Cost) ขณะนั้น หรือเพื่อตอบสนองต่อเงินสนับสนุนพิเศษ (Incentive Payment) ที่ถูกกำหนดไว้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ชักจูงให้เกิดการลดการใช้ไฟฟ้าในช่วงเวลาที่ต้นทุนของระบบ มีค่าสูง หรือช่วงที่มีความเสี่ยงด้านความมั่นคงของระบบไฟฟ้า ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว [1], [2]

2.2 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมและโครงสร้าง ทางเทคโนโลยีของระบบ Demand Response [3]

ระบบ Demand Response ที่จะนำมาใช้กับโครงการ นำร่องอาศัยการสื่อสารแบบสองทาง ในการส่งข้อมูลได้แก่ ข้อมูลการแจ้งเตือนมาตรการ Demand Response เป็น ระบบที่ทำงานอยู่บนสถาปัตยกรรมหลัก OpenADR 2.0b มี ส่วนประกอบหลักดังนี้

1) ส่วน Virtual Top Node (VTNs) และส่วน Virtual End Node (VENs)

ประกอบด้วย Server และ Client มีการเชื่อมโยงข้อมูล การสื่อสารระหว่างกัน ดังรูปที่ 1 โดย VTNs จะทำหน้าที่ส่ง สัญญาณ DR Signal ไปยังโหนดอื่นที่อยู่ลำดับถัดไป ส่วน VENs จะรับคำสั่ง DR Signal มาจาก VTNs เพื่อส่งต่อคำสั่ง แจ้งเตือนเหตุการณ์ DR เพื่อควบคุมโหลดอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ โหนดปลายทางผ่าน OpenADR 2.0b ที่เป็นรูปแบบการ สื่อสารของโครงข่ายแบบจุดต่อจุดโดยตรงระหว่างเครื่อง คอมพิวเตอร์ (Peer to Peer)

รูปที่ 1 OpenADR-Based Business Scheme [3]

2) รูปแบบของการสื่อสาร (Push, Pull) การสื่อสารตามมาตรฐาน OpenADR เป็นการส่งข้อมูล แบบ Push Pull ระหว่าง VTN และ VEN โดยเมื่อเริ่ม ดำเนินการ DR, VTN จะส่งสัญญาณข้อมูลแบบ Push Action ผ่านอินเตอร์เน็ตไปยัง VEN และ VEN จะคอยติดตามรับ สัญญาณจาก VTN เป็นระยะ ด้วย Pull Action โดยส่งโมดูล oadrRequestEvent ไปยัง VTN และ VTN จะส่งค่าข้อมูลที่ ต้องการกลับมาด้วย โมดูล oadrDistributeEvent หลังจากที่ VEN ทราบสถานะของเหตุการณ์ที่ดึงข้อมูลมาจาก VTN เสร็จ แล้ว ในกรณีที่มีเหตุการณ์และต้องการเข้าร่วมโปรแกรม VEN จะตอบกลับเข้าร่วมและส่งข้อมูลกลับแบบ PUSH Message บนโมดูล oadrCreatedEvent ไป และ VTN ส่งสัญญาณ ตอบกลับมา ดังรูปที่ 2

- C&I : Commercial & Industrial SMB : Small/Medium Building ISO : Independent System Operator

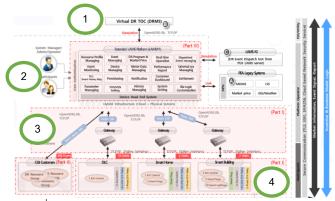
VEN cancels temporary availability schedule

รูปที่ 2 Sample of interaction between VTN / VEN [4], [5]

- 3) OpenADR 2.0b Profile Specifications
- o สามารถส่งสัญญาณการทำ DR ได้พร้อมกันครั้ง ละหลายเหตุการณ์
- 0 ประเภทของสัญญาณที่อยู่ในช่วงที่มีความ เสถียรภาพสูง
- 0 รองรับการทำงานร่วมกับระบบการคำนวณค่า พลังงานไฟฟ้าฐาน (Baseline)
 - 4) ส่วนประกอบพื้นฐานของ Event Object
- o คุณลักษณะของ Event Object แบ่งเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้
- o Event Descriptor คือการกำหนดรายละเอียด แต่ละเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- o ช่วงเวลาของเหตุการณ์ DR เป็นระยะเวลาตั้งแต่ เวลาเริ่มต้น (dtStart)
- o Event Signal(s) ข้อมูลของแต่ละเหตุการณ์ใน แต่ละช่วงเวลา
- o Event Baseline(s) ข้อมูลการคำนวณ Baseline ในแต่ละช่วงเวลา
 - o Target หรืออุปกรณ์ปลายทางที่ต้องการสั่งการ

2.3 โครงสร้างทางเทคโนโลยีของระบบ Demand Response ของ กฟภ.

สถาปัตยกรรมพื้นฐานของ Automated Demand Response มีโครงสร้างสถาปัตยกรรมหลักเชื่อมโยง องค์ประกอบทั้ง 4 ส่วนเข้าด้วยกัน ดังรูปที่ 3 [6] ได้แก่

รูปที่ 3 โครงสร้างสถาปัตยกรรมหลักของระบบ Demand Response ของ กฟภ. [6]

- 1) ส่วนจัดการ DR Utility/ Power Companies ทำหน้าที่หลักในการดำเนินมาตรการ DR เป็น Virtual Top Node ของระบบที่กำหนดราคาจูงใจในการลด การใช้ไฟฟ้าของประเทศ
- 2) ส่วนจัดการ DR ของ Aggregator
 ประกอบด้วยเชิร์ฟเวอร์และซอฟต์แวร์สำหรับบริหาร จัดการ Demand Response ระหว่าง Aggregator และ Customer ทำหน้าที่รับคำสั่งแจ้งเตือนเหตุการณ์จาก Utility เพื่อดำเนินการส่งความสั่งไปยังผู้ใช้ไฟฟ้าที่เข้าร่วมโครงการ และติดตามผลการตอบสนองด้านโหลดผ่านซอฟต์แวร์ DRMS

3) OpenADR Gateway

คือ มาตรฐานการสื่อสารเพื่อตอบสนองความต้องการ ไฟฟ้าอัตโนมัติ (Automated-DR หรือ ADR) ที่ช่วยให้มีการ ทำงานร่วมกันของระบบควบคุมที่แตกต่างกันได้ โดย OpenADR เป็นรูปแบบการสื่อสารสองทางระหว่างกันอยู่บน พื้นฐานทางสถาปัตยกรรมของ Client/Server ดังนั้น ส่วนประกอบหลัก จะประกอบด้วย Server และ Client ซึ่ง ถูกนิยามเป็น 2 ฝั่ง ในระบบที่การเชื่อมโยงข้อมูลการสื่อสาร ระหว่างกันได้แก่ VTNs และ VENs ทำให้แลกเปลี่ยนข้อมูลที่ เกี่ยวข้องกับ DR ระหว่างกันได้ เช่น ข้อมูลราคา เหตุการณ์สั่งการ Demand Response [3]

- 4) ส่วนของ DR ของ Customer
- Load Controller ระบบควบคุมกลุ่มโหลดเพื่อ รองรับการทำ Demand Response ประกอบด้วย ระบบ

ติดตามข้อมูลการใช้ไฟฟ้า (Monitoring System) ได้แก่ระบบ Smart Meter, AMI, AMR และอุปกรณ์ควบคุม เป็นการ รองรับการทำ Demand Response ผ่านสัญญาณ OpenADR

- Energy Loads คือ อุปกรณ์ไฟฟ้า

3. การติดตั้ง ทดสอบ และทดลองใช้งานระบบ LAMS

3.1 ระบบ LAMS ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ระบบ LAMS ของ กฟภ. มีส่วนประกอบดังนี้

- 1) ระบบ Load Aggregator Management (LAMS)
- 2) ระบบ Semi-Automated DR
- 3) ระบบ Automated DR

3.2 การติดตั้งอุปกรณ์สำหรับ Automated DR

จะมีการติดตั้งอุปกรณ์รับส่งสัญญาณเพื่อควบคุมโหลด อันประกอบไปด้วย Data Controller, Gateway, Control Devices ดังรูปที่ 4

รูปที่ 4 ตัวอย่างการติดตั้งอุปกรณ์ในระบบ Direct Load Control

3.3 ขั้นตอนการทดสอบและทดลองระบบ LAMS ของ กฟภ.

จากการศึกษาทดสอบการดำเนินการ DR ตาม สถาปัตยกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศของ กฟภ. ในฐานะที่เป็น Load Aggregator ลำดับที่ 1 (LAMS#1) โดยมีแผนการ ทดสอบ ดังนี้

- 1) ทดสอบความพร้อมการเชื่อมโยงระบบ DR ระหว่าง LAMS#1 และ MDMS, DRCC และการติดต่อสื่อสารกับอุปกรณ์ DLC ที่อยู่ใน Smart Home และ Smart Building และจำลอง การเชื่อมโยงระบบ DR และ LAMS#2 (ระบบจำลอง)
- 2) ทำการทดลองการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ไฟฟ้า (End Users) เข้ากับระบบ DR
- 3) การเลือกช่วงวันและเวลาการทดสอบนี้ จะเลือกตาม ช่วงวันและเวลาของแต่ละสถานที่ที่สะดวกในการเข้าร่วม มาตรการเพื่อทดสอบระบบ DR กับกลุ่ม End Users

เนื่องจากเป็นการร้องขอการทดสอบเพื่อการเตรียมความ พร้อมของระบบ DR และไม่มีค่าชดเชยให้ผู้เข้าร่วมโครงการ

4. ผลการทดสอบ

4.1 ผลการทดสอบการเชื่อมโยงสัญญาณทั้งระบบสำหรับ การควบคุมโหลดแบบอัตโนมัติ

- Smart Home จำนวน 2 ระบบ
 แบ่งเป็นอาคารสำนักงาน (แผนกวิศวกรรม)
 และ สถานีปฏิบัติการ (ห้องสำนักงาน) มีการทดสอบ มีการ
 เรียกตัดโหลดที่ 1 kW มีผลดังต่อไปนี้
- อาคารสำนักงาน จำนวน 1 ระบบ โดย ช่วงเวลาที่ดำเนินการทดสอบ DR Event (แถบสีแดงอ่อน) ค่า ความต้องการไฟฟ้าลดลงอย่างมีนัยสำคัญจากการทดสอบทำ DR Event ดังรูปที่ 5

รูปที่ 5 ผลการทดสอบสัญญาณการควบคุมโหลดแบบอัตโนมัติ ประเภท Smart Home ของอาคารสำนักงาน (แผนกวิศวกรรม)

- สถานีปฏิบัติการ จำนวน 1 ระบบ ช่วงเวลาที่ดำเนินการทดสอบ DR Event (แถบสีแดงอ่อน) ค่า ความต้องการไฟฟ้าลดลงอย่างมีนัยสำคัญจากการทดสอบทำ DR Event ดังรูปที่ 6

รูปที่ 6 ผลการทดสอบสัญญาณการควบคุมโหลดแบบอัตโนมัติ ประเภท Smart Home ของสถานีปฏิบัติการ (ห้องสำนักงาน)

• Smart Building จำนวน 2 ระบบ
แบ่งเป็นอาคารสำนักงาน (ห้องบริการลูกค้า
ชั้น 1) และ อาคารศูนย์สั่งการแก้กระแสไฟฟ้าขัดข้อง มีการ
เรียกตัดโหลดที่ 2 kW มีผลดังต่อไปนี้

- อาคารสำนักงาน จำนวน 1 ระบบ ช่วงเวลาที่ดำเนินการทดสอบ DR Event (แถบสีแดงอ่อน) ค่า ความต้องการไฟฟ้าลดลงประมาณ 2 kW หรือ 5 kWh ซึ่ง ใกล้เคียงกับค่าพลังไฟฟ้าที่เรียก (Requested kW) จากการ ทดสอบทำ DR Event ดังรูปที่ 7

รูปที่ 7 ผลการทดสอบสัญญาณการควบคุมโหลดแบบอัตโนมัติ ประเภท Smart Building ของอาคารสำนักงาน (ห้องบริการลูกค้าชั้น 1)

- อาคารศูนย์สั่งการแก้กระแสไฟฟ้าขัดข้อง จำนวน 1 ระบบ โดยช่วงเวลาที่ดำเนินการทดสอบ DR Event (แถบสีแดงอ่อน) ค่าความต้องการไฟฟ้าลดลงจากการทดสอบ ทำ DR Event อย่างไรก็ตามปริมาณการเรียก DR Event เป็น ส่วนหนึ่งของ DR Resource ทั้งหมด ดังรูปที่ 8

รูปที่ 8 ผลการทดสอบสัญญาณการควบคุมโหลดแบบอัตโนมัติ ประเภท Smart Building ของอาคารศูนย์สั่งการแก้ไฟฟ้าขัดข้อง

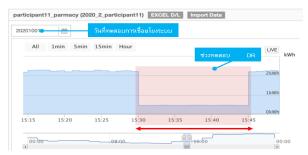
Direct load Control จำนวน 10 ระบบ
การทดสอบดำเนินมีการทดสอบระบบเป็น
ระยะเวลา 15 นาที มีการเรียกตัดโหลดที่ 1 kW โดยสามารถ
สรุปตัวอย่างการทดสอบ ได้เป็นดังต่อไปนี้

- อาคารสำนักงาน (ห้องการเงินชั้น 1) โดย ช่วงเวลาที่ดำเนินการทดสอบ DR Event (แถบสีแดงอ่อน) ค่า ความต้องการไฟฟ้าในช่วงเวลา 13:15 – 13:30 น. ลดลงเพียง เล็กน้อยนอกจากนี้ช่วงเวลาทดสอบเป็นเวลาทำงานที่โหลด ไฟฟ้าชนิดอื่นทำงานอยู่ จึงทำให้ความแตกต่างของค่าพลังงาน ไฟฟ้าจากการเรียก DR Event ไม่ชัดเจน ดังรูปที่ 9

รูปที่ 9 ผลการทดสอบสัญญาณการควบคุมโหลดแบบอัตโนมัติ ประเภท DLC ของห้องการเงินชั้น 1

- ร้านขายยาจะสังเกตได้ว่าช่วงเวลาที่ ดำเนินการทดสอบ DR Event (แถบสีแดงอ่อน) ค่าความ ต้องการไฟฟ้าลดลงอย่างมีนัยสำคัญในช่วงเวลา 15:30 – 15:45 น. จากการทำ DR Event ดังรูปที่ 10

รูปที่ 10 ผลการทดสอบสัญญาณการควบคุมโหลดแบบอัตโนมัติ ประเภท DLC ของร้านขายยา

4.2 ผลการทดสอบสัญญาณสำหรับการควบคุมโหลดแบบ กึ่งอัตโนมัติ (Semi-Automated)

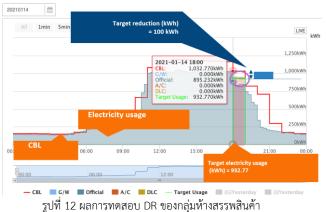
การทดสอบสัญญาณแบบกึ่งอัตโนมัติที่ได้ดำเนินการกับ กลุ่มลูกค้าประเภทบ้านอยู่อาศัย หน่วยงานราชการ ธุรกิจและ อุตสาหกรรม ประกอบด้วยผู้เข้าร่วมโครงการกลุ่ม Advanced Metering Infrastructure customers (AMI customers) จำนวน 10 รายมีสัดส่วน DR capacity รวมทั้งหมด 15 kW และกลุ่ม Automatic Meter Reading customers (AMR customers) จำนวน 10 ราย มีสัดส่วน DR capacity ดังนี้ กลุ่มสถาบันการศึกษา จำนวน 300 kW โรงแรม จำนวน 500 kW ห้างสรรพสินค้า จำนวน 1,100 kW โรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 270 kW

เมื่อมีการทดสอบการส่งข้อมูลเรียกมาตรการแบบ กึ่งอัตโนมัติจากระบบ LAMS ผ่านระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ต ไปยังอุปกรณ์ปลายทาง และอุปกรณ์นั้นๆ สามารถรับและส่ง Notification ผ่านระบบเครือข่ายและส่งอีเมล์ไปยังผู้เข้าร่วม โครงการในวันดำเนินการ จากนั้นเมื่อกลุ่มลูกค้าได้อีเมล์แจ้ง เตือนจะสามารถตัดสินใจในการเข้าร่วมและเข้าดูข้อมูลของ DR Event ได้โดยรายละเอียดระยะเวลาเข้าร่วมโครงการ ทดสอบจะแตกต่างกัน ดังรูปที่ 11 ดังนี้

รูปที่ 11 Demand Response Capacity ตามช่วงเวลาทดสอบ

จากผลการทดสอบได้ข้อสรุปแบ่งตามลักษณะกลุ่มของ ผู้เข้าร่วมโครงการโดยสามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่ม Firm Participants เป็นกลุ่มที่สามารถเข้าร่วมมาตรการ DR ได้ตามความต้องการของระบบ ซึ่งจำนวนผู้เข้าร่วมในกลุ่มนี้ มากจะส่งผลให้ระบบมี DR potential สูงทำให้ผลการ ดำเนินการ DR ตรงตามจุดประสงค์ของโครงการ ดังตัวอย่าง การของห้างสรรพสินค้า สามารถดำเนินการ DR ได้อย่างมี ศักยภาพ ดังรูปที่ 12

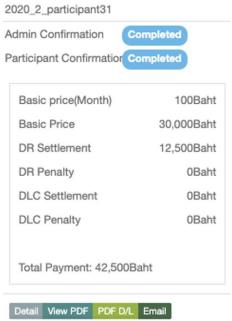
น 12 พถการทพลอบ DK ของกลุ่มทางสรรพสน

(Firm Participants)

อีกกลุ่มคือกลุ่ม Non-Firm Participants ได้แก่ กลุ่ม โรงแรม โดยผลการทดสอบของการดำเนินการ DR จะได้ไม่ ตรงตามจุดประสงค์ของโครงการจากการเข้าร่วมได้โดยมี เงื่อนไขจำกัดเนื่องจากเป็นกลุ่มโหลดที่มีการใช้พลังงานไฟฟ้าที่ ไม่แน่นอนและ มีโหลดอื่นที่เกินขอบเขตการควบคุม ทำให้ส่วน ของ DR potential ของระบบมีค่าลดลง

ซึ่งจากได้ทำการทดสอบจากกลุ่มลูกค้าทั้ง 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม ลูกค้าแบบอัตโนมัติ (Auto-DLC) และกลุ่มลูกค้าแบบ กึ่งอัตโนมัติ (Semi-auto) นั้นพบว่า ผลการทดสอบกับกลุ่ม ผู้ใช้ไฟฟ้าแบบ Auto-DLC ผลการทดสอบที่ออกมานั้น สามารถปิดการใช้พลังงานไฟฟ้าเครื่องนั้นๆ ได้ แต่ไม่สามารถ สรุปเป็นตัวเลขได้ เพราะขณะที่เข้าร่วมมาตรการ DR นั้น

ในช่วงที่ดำเนินการทดสอบจริง กลุ่ม DLC มีการลดลงจากการ ทำ DR Event เพียงเล็กน้อยเท่านั้น เนื่องจากปริมาณการ เรียก DR Event เป็นเพียงแค่ส่วนหนึ่งของ DR Resource ทั้งหมด จึงทำให้ความแตกต่างการลดลงของค่าพลังงานไฟฟ้า จากการเรียก DR Event ไม่ชัดเจน แต่ในกลุ่ม Smart Home และ Smart Building สามารถเห็นผลการลดลงของค่า พลังงานไฟฟ้าจากการเรียก DR Event ได้อย่างชัดเจน และ ผลการทดสอบกับกลุ่มผู้ใช้ไฟฟ้าแบบ Semi-auto ซึ่งทำการ ติดต่อขอความร่วมมือทั้งลูกค้าที่ใช้มิเตอร์ทั้งแบบ AMR และ AMI ซึ่งผู้ใช้ไฟฟ้าที่ใช้มิเตอร์ AMR สะดวกเข้าร่วม 6 ราย ซึ่ง ภาพรวมการเข้าร่วมมาตรการรวมทั้งหมด 4 ครั้ง เป็นไปตาม เป้าหมายที่ได้มีการวางเอาไว้ แต่สำหรับกลุ่มผู้ใช้ไฟฟ้าที่ใช้ มิเตอร์แบบ AMI ไม่มีรายใดสะดวกเข้าร่วมมาตรการ โดย หลังจากเสร็จสิ้นการสั่งมาตรการ DR ระบบ LAMS#1 สามารถคำนวณผลตอบแทนในรูปแบบ DR Performance ดัง ตัวอย่างรูปที่ 13 ของผู้เข้าร่วมรายที่ 31 มีปริมาณการลดการ ใช้พลังงานไฟฟ้าได้ที่ 300 kW โดยมีอัตราค่าชดเชยต่อ kW (AP) 100 บาท/kW ทำให้มีค่าพร้อมรายเดือนเท่ากับ 30,000 บาท และจากการดำเนินการมีค่าชดเชยต่อหน่วย (EP) เท่ากับ 12,500 บาท รวมทั้งสิ้น ผู้เข้าร่วมรายที่ 31 ได้รับค่าชดเชย เท่ากับ 42.500 บาท

รูปที่ 13 หน้าแสดงผลการทำงาน Payment Function ของระบบ LAMS#1

5. สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การดำเนินการด้านความต้องการไฟฟ้า เป็นการ ดำเนินการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงตลาดพลังงานไฟฟ้าใน อนาคตที่จะนำเทคโนโลยี Smart Grid และพลังงานสะอาดมา ใช้เพื่อทดแทนการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงประเภทฟอสซิล ซึ่ง กฟภ. ได้ดำเนินโครงการนำร่องระบบการบริหารจัดการการ ตอบสนองด้านความต้องการไฟฟ้าและระบบบริหารจัด การพลังงานแบบอัตโนมัติ เพื่อศึกษาพัฒนาระบบควบคุมการ ใช้พลังงานไฟฟ้าในการตอบสนองการรักษาความมั่นคงของ ระบบไฟฟ้า นำไปสู่การดำเนินการจริง ซึ่งในการทดสอบระบบ บริหารการจัดการตอบสนองด้านความต้องการไฟฟ้า กฟภ. ดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมของระบบ Load Aggregator สำหรับรับส่งคำสั่งและข้อมูลกับ Demand Response Control Center (DRCC) ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทย และ Load Aggregator Level 2 (LAMS#2) ว่ามีประสิทธิภาพกับการควบคุมการตอบสนอง ด้านโหลดเป็นอย่างที่กำหนดไว้ หรือมีการใช้ไฟฟ้าที่ลดลงเมื่อ มีการทดสอบเรียก Demand Respond Event และผลักดัน ให้มีการพัฒนาต่อยอดโครงการในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ จัดการการตอบสนองด้านโหลดทั้งในระดับภูมิภาค และ ระดับประเทศในอนาคต

ซึ่งจากการทดสอบสามารถดำเนินการได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ทั้งการเชื่อมโยงเพื่อรับส่งคำสั่งระหว่าง DRCC กับ LAMS และระหว่าง LAMS กับลูกค้าที่เข้าร่วมโครงการ ตามวันและเวลาที่ได้ตกลงกัน ตลอดจนการคัดเลือกกลุ่มลูกค้า ที่มีศักยภาพ การวัดผลและคำนวนผลตอบแทนให้กับลูกค้าที่ ร่วมโครงการ ซึ่งทำให้ กฟภ. จะมีความพร้อมในการ ดำเนินการด้านความต้องการไฟฟ้าในอนาคตตามนโยบายและ มาตรการของภาครัฐต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] Federal Energy Regulatory Commission. (2021).

 *Reports on Demand Response and Advanced Metering [Online]. Available: https://www.ferc.gov/industries-data/electric/power-sales-and-markets/demand-response/reports-demand-response-and
- [2] สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน. (2559) Demand Response [Online]. Available: http://www.eppo.go.th /index.php/th/electricity/define-lectricity/demandresponse

- [3] OpenADR Alliance. (2020). Connecting Smart Energy to the Grid [Online]. Available: https://www.openadr.org/
- [4] Smart Technology. (2021). *OpenADR* [Online]. Available: https://sites.google.com/a/nestfield.co.kr/nestfield/home_e/openadr
- [5] L. Safarzadeh, M. S. M. Khorasani and M. H. Y. Moghaddam, "A cloud-based open automated demand response protocol with AMI support," 2017 7th International Conference on Computer and Knowledge Engineering (ICCKE), 2017, pp. 137-141, doi: 10.1109/ ICCKE.2017. 8167942.
- [6] การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. (2564). รายงานฉบับสมบูรณ์: โครงการนำร่องระบบบริหารจัดการการตอบสนองด้าน ความต้องการไฟฟ้าและระบบบริหารจัดการพลังงาน แบบอัตโนมัติ (Automated Demand Response).